

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 28.

4-5 października 1945 r.

Rok I.

Milicja Obywatelska -- to zbrojne ramie Polski Demokratycznej

Świadczenia rzeczowe

Robotnik polski w fabrykach, górnik w kopalniach i hutach, kolejarz na swoim odcinku pracy, inteligent zatrudniony w urzędach państwowych, wszyscy z niezwykłą energią, z całym poświęceniem przystąpili do odbudowy zdewastowanego przez wojnę i okupanta przemysłu krajowego i administracji publicznej. Praca ta daje jak najlepsze wyniki. Jak Phenix z popiołów powstaje nasz przemysł, zaczyna żyć polska produkcja. Łodzi, Starachowic, Zagłębia Dąbrowskiego i Śląskiego zaspakajając potrzeby nie tylko wewnętrznego rynku, bo np. węgiel polski możemy już eksportować, czego dowodem ostatnie umowy handlowe z zagranicą. Za tę wspaniałą postawę robotnika, inteligenta pracującego należy im się ekwiwalent. I tutaj wysuwa się zagadnienie świadczeń rzeczowych ze strony rolnika. Rolnik musi zrozumieć, że świadczenie rzeczowe, to nie jest ten „przymusowy kontyngent“, który w czasie okupacji, nakładany był i ściągany przez Niemców dla utrzymania wrogiej armii, który był rabunkiem i kradzieżą. Dziś nałożone przez Państwo Polskie świadczenia rzeczowe, to jest wyciągnięcie bratniej ręki z pomocą mieszkańcom miast, to jest obowiązek wobec kraju, dla scementowania wysiłków rolnika z robotnikiem oraz inteligentem pracującym dla odbudowy wielkiej, mocnej, demokratycznej Polski. Jeżeli chodzi o nasz teren, to władze tutejsze w zrozumieniu trudnych warunków gospodarczych zarówno ludności miejscowej, Warmiaków i Mazurów, jak i ludności osiedleńczej, chcą rolnikom Okręgu przyjść z pomocą nałożyły na gospodarstwa minimalne świadczenia rzeczowe. Ale te świadczenia w imię dobra państwa, w imię zaakcentowania złączenia Ziemi Mazursko-Warmińskiej z Rzeczpospolitą Polską, muszą być wykonane. Wzajemnie za produkty żywnościowe rolnik otrzyma wytwory przemysłu. Robotnik odwdzięczy się swemu bratu-chłopu za dobrze zrozumianą sprawę dostarczenia świadczeń rzeczowych. Rolnik Okręgu Mazurskiego powinien ściśle współpracować z inspektorami świadczeń rzeczowych nie tylko na polu dostarczenia tych świadczeń, ale i na polu walki z bezprawnym potajnym omłotem i przemiałem, z rabunkiem i grabieżą zboża przez jednostki nieodpowiedzialne i zbrodnicze: Rolnik polski, tak jak i reszta społeczeństwa, niewątpliwie wypelni swój obowiązek wobec młodego, odradzającego się Państwa Polskiego, które Rząd Jedności Narodowej zdecydowanie prowadzi ku wielkiej przyszłości. (g)

Ze świata (Polpress)

Londyn. Amerykański min. spraw zagranicznych podał oficjalnie do wiadomości, że w najbliższych dniach John Forster Bulcy uda się w podróż po Europie z ramienia rządu St. Zjednoczonych. Przedstawiciel U. S. A. odwiedzi w najbliższym czasie Warszawę, Londyn i Paryż, celem zbadania sytuacji politycznej i złożenia sprawozdania w Waszyngtonie.

Z kraju (Polpress)

Warszawa. W Warszawie toczyły się obrady obu partii chłopskich, P.P.R. i P.P.S. W wyniku dyskusji ujawniła się zgodność obydwu partii na kwe-

stie świadczeń rzeczowych, sojuszu robotniczo-chłopskiego itp.

Z życia Okręgu.

Wojewódzki Wydział Apropowizacji i Handlu oddaje w miesiącu październiku br., na kartki wrześniowe do dyspozycji Zarządu Miejskiego na zaopatrzenie ludności m. Olsztyna następujące artykuły żywnościowe, wg. norm, jak poniżej: Chleb: kupon nr. 5—kat. I 2 kg., kat. II 2 kg., kat. III 2 kg., kat. IR 2 kg., kat. IIR 2 kg.; kupon nr. 6—kat. I 2 kg., kat. II 2 kg., kat. III 2 kg., kat. IR 2 kg., kat. IIR 2 kg.; kupon nr. 7—kat. I 2 kg., kat. II 2 kg., kat. III 2 kg., kat. IR 2 kg., kat. IIR 1 kg.; kupon nr. 8—kat. I 2 kg., kat. II 2 kg., kat. III 2 kg., kat. IR 1 kg.; kupon nr. 9—kat. I 2 kg. Marmolada: kupon nr. 10—kat. I 0,5 kg., kat. IR 0,25 kg. Zapalki: kupon nr. 11—kat. I 4 pud., kat. II 4 pud., kat. III 4 pud., kat. IR 4 pud., kat. IIR 2 pud. Kasza: kupon nr. 12—kat. I 1,5 kg., kat. II 1 kg., kat. III 0,5 kg., kat. IR 1 kg., kat. IIR 0,5 kg. Sól: kupon nr. 13—kat. I 0,4 kg., kat. II 0,4 kg., kat. III 0,2 kg., kat. IR 0,3 kg., kat. IIR 0,2 kg. Kawa: kupon nr. 14—kat. I 0,125 kg., kat. II 0,125 kg., kat. IR 0,1 kg. Sklepy rozdzielcze rozpoczyna wydawanie tych artykułów w pierwszych dniach m-ca października. Pluszcze w m-cach sierpniu i wrześniu przydzielone nie były, lecz starania w tym względzie robi naczelnik Wydziału Apropowizacji i Handlu w Ministerstwie Apropowizacji i Handlu i spodziewamy się, że kwestia ta, szczególnie absorbująca ludność pracującą, będzie pomysłnie załatwiona, tak że w miesiącu październiku dokonane zostaną przydziały tego artykułu, a w miarę możliwości wyrównywane zaległości z ubiegłych miesięcy.

W Olsztynie powstał Związek Zawodowy Pracowników Polskiego Radia, liczący 23 członków. Ważne Zebranie Związku, które odbyło się w dniu 27. IX. br. uchwaliło Statut Związku i wybrało Zarząd, wylaniając spośród członków Zarządu 2-ch delegatów do Zarządu Głównego. Obecni na Ważnym Zebraniu pracownicy Polskiego Radia w Olsztynie domagali się od nowo wybranego Zarządu poczynienia skutecznych kroków w kierunku poprawy bytu pracowników Radia przez wyjednanie im dodatków żywnościowych, przydziałów tekstylnych i obuwia. (zp)

Z dniem 1-go września 1945 r. została utworzona Olsztyńska Izba Rolnicza, mieszcząca się tymczasowo w lokalu Woj. Urzędu Ziemińskiego w Olsztynie przy ul. Dworcowej 73. (zp)

W dniach 27 i 28. IX. 1945 r. przebywała w Olsztynie delegacja warszawskiej Izby Przemysłowo-Handlowej z dyr. Klärnerem na czele, która po zbadaniu stosunków przemysłowo-handlowych przystąpiła do organizacji Izby Przemysłowo-Handlowej w Okręgu Mazurskim. Izba Przemysłowo-Handlowa, jako instytucja samorządu gospodarczego, poprzez którą kupcy i przemysłowcy będą mogli sami we własnym zakresie rozwiązywać sprawy swojego zawodu, rozpocznie konkretnie działalność w drugiej połowie paź-

dzielnika. Na razie, ze względu na brak lokalu, sprawy oddziału Izby będą załatwiane w biurze Izby Rzemieślniczej, Olsztyn, ul. Pieniężnego 15. (B)

W niedzielę dnia 30 września w obecności Pełnomocnika Rządu R. P. na Okręg Mazurski odbyło się rozdanie aktów nadania ziemi 43 osadnikom gminy Buków, leżącej w powiecie Ostród. W uroczystości wzięli udział dyr. okr. P. U. R.-u, nac. Wojewódzkiego Wydziału Osiedleńczego, starosta pow. ostródzkiego, przedstawiciele wojska i ludność wsi Buków.

Pełnomocnik Rządu R. P. na Okręg Mazurski przekazał w związku z ingressem Administratora Apostolskiego na Diecezję Warmijską 10.000 zł. na ręce Komitetu Obywatelskiego Ingresu Administratora Apostolskiego na cele związane ze wzmocnieniem polskości na tej ziemi, na zapomogi dla ubogich Polaków, szczególnie miejscowej ludności polskiej, Warmiaków i Mazurów znajdujących się obecnie w szczególnej biedzie.

Fakt wznowienia na Ziemi Warmijskiej biskupstwa polskiego, w oparciu o tradycje tutejszych polskich biskupów, ma doniosłe znaczenie historyczne. Ziemia i jej mieszkańcy, którzy przez siedem wieków niewoli nie stali się Niemcami — pod każdym względem wraca w orbitę zainteresowań polskich. (g)

W dniu 30.9.1945. zorganizował się ostatecznie Związek Kupców w Olsztynie. Został wybrany zarząd i przystąpiono do organizacyjnego życia kupieckiego w Olsztynie. Na prośbę delegata Wojewódzkiego Wydziału Osiedleńczego, Związek Kupców obiecał swą działalność w terenie okręgu Mazurskiego nie ograniczyć tylko do pracy w Olsztynie. Na czoło zagadnień kupiectwa wysunęła się sprawa transportu (dowóz towarów) i utworzenie wielkiej hurtowni w Olsztynie. Są to projekty, które będą rozpatrywane na najbliższym posiedzeniu zarządu Związku Kupców.

W ramach ogólnopolskiego Święta Spółdzielczego Olsztyn obchodził swój „Dzień Spółdzielczości“ skromnym, lecz pięknym programem. W niedzielę o godzinie 9-ej odbyła się msza sw. w kościele św. Jakuba, w południe zaś ulicami miasta przemarszerowały oddziały spółdzielców wszystkich organizacji spółdzielczych. Na czele orszaku defilującego kroczył poczet sztandarowy Związku Gospodarczego Spółdz. R. P. „Społem“, niosąc sztandar o barwach łęczy. Defiladę urozmaicały pięknie udekorowane kwiatami i zielenią auta osobowe, oraz kolumna ciężarówek naladowanych artykułami żywnościowymi. Uroczystość zakończyła się wieczornicą. (sp)

Tendencją Niemców było zacierać jaknajbardziej stary polski charakter ziem odzyskanych. Z tego też powodu Niemcy zniekształcali lub zmieniali wszystkie nazwy, na co kilkakrotnie wskazywaliśmy. Cała ludność winna współpracować w kierunku odtwarzania starych polskich nazw miast i wsi. Również należy usuwać wszystkie napisy niemieckie i wszelkie ślady germanizmu. (ki)

Powiatowe miasto Nibork wskutek działań wojennych uległo częściowemu zniszczeniu. Mimo zniszczeń — w mieście osiedliło się dotychczas 3000 Polaków. Uruchomiono wszystkie urzędy, 3 młyny, podstację elektryczną, warsztaty samochodowe i inne mniejsze obiekty i warsztaty. Następujące obiekty wymagają remontu przed nastaniem zimy: szpital, łaźnia, zamek — sąd i inne. W trakcie remontu znajdują się tartaki,

fabryka wyrobów cementowych, kino, browar, wodociąg, gazownia itd. (ki)

W dniu 28 września br. Sąd Okręgowy w Olsztynie odbył swą pierwszą sesję. Jak zaznaczył w swej mowie ob. prokurator Jerzy Smoleński, sesja ta ma znaczenie historyczne, bo po raz pierwszy polski sąd wymierza sprawiedliwość na ziemiach odwiecznie polskich, które po wiekach niewoli wróciły i pozostaną już na zawsze w granicach Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo, które na tych ziemiach było sparaliżowane i wykołojone, dzięki powstaniu sądownictwa polskiego zaczęło na nowo kształtować i uczyć ludność tych ziem życie w poszanowaniu dla Państwa Polskiego i jego Rządu. Pierwsza sprawa, którą rozpoczęła się sesja Sądu Okręgowego, ma doniosłe znaczenie. Chodziło w niej o wymiar sprawiedliwości wobec Niemca Jana Rajzenberga, ur. 17.II.1885 r. we wsi Hochwalde, pow. olsztyńskiego, który w brutalny sposób napadł na jednego z osadników polskich, Stanisława Burakowskiego we wsi Dziewity, napluł mu w oczy, zamierzył się nań kamieniem i krzyczał m. inn.: „Wszystkie Polaki pójdzia stąd precz, aż za wami będzie się kurzyć“. Oskarżony Rajzenberg przyznał się do winy, tłumacząc się tym, że „zdawało mu się, że Niemcy wrócą i Polaki tu nie będzie“. Prokurator w mowie swej stwierdził, że oskarżony Rajzenberg nie miał osobistej urazy do ob. Burakowskiego, i dlatego powiedzeniem swoim zdecydowanie znieważył naród polski. Na zasadzie odpowiedniego art. K. P. K. skazał oskarżonego na 1 rok i 6 miesięcy więzienia. Zgromadzona na sali publiczność wyrok przyjęła z entuzjazmem. Pierwsza sesja Sądu Okręgowego w Olsztynie odbyła się w składzie osobowym: sędzia Sąd Okręgowego Tadeusz Bielski, protokolant Nalewojek Stefan, prokurator Jerzy Smoleński. (g)

Z dniem 21.IX.45 r. unieważnia się nakazy kwaterunkowe na lokale mieszkalne, handlowe i przemysłowe, zajęte dotąd przez Wojska Radzieckie. Ponowne podania prośbę kierować — na lokale handlowe i przemysłowe do Wydziału Przemysłowego Zarządu Miejskiego, na lokale mieszkalne do Komisji mieszkaniowej w Wydziale Kwaterunkowym miasta Olsztyna.

Prezydent Miasta Olsztyna
Olsztyn, dnia 27.IX.1945 r.
(Br. Bałosinski)

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego, delegatura w Olsztynie podaje do wiadomości, że z dniem 18 września 1945 r. został uruchomiony sklep detaliczny sprzedaży wyrobów monopolowych w Olsztynie, przy ul. Grunwaldzkiej Nr. 45. Sprzedaż odbywa się po cenach monopolowych. Sklep otwarty jest od 8 do 12 i od 1 do 5 popoł.

UWAGA! Wdowy i sieroty po byłych więźniach polityczno-ideowych z lat 1939-1945. Rejestrujcie się w Sekretariacie Związku Olsztyn, ul. Grunwaldzka 2.

Komitet Organizacyjny Klubu Towarzyskiego w Olsztynie zaprasza wszystkich członków i gości na uroczyste otwarcie klubu, które odbędzie się w dniu 7 października b. r. w odpowiednim lokalu przy ul. Pionierów 1. Czytelnia, pokoje biurowe, radio i bufet dadzą możliwość gościom miłego spędzenia wieczoru.
Komitet Organizacyjny

Firma „PIONIER“
Olsztyn, ul. 1 Maja 6 (naprzeciw województwa)
Kosmetyki, galanteria, papier, nici, igły,
mydło, baterie, woda kolońska, żyłki.

CENNIK OGŁOSZEŃ: Urzędowe: za wiersz jednoszpaltowy wysokości jednego milimetra zł. 7. Reklamowe zł. 40. Drobne za słowo zł. 4. Poszukiwane zaginionych zł. 3. Nekrologi zł. 5 za wiersz jednoszpaltowy wysokości 1 milim. Za termiczny druk ogłoszeń nie odpowiada się. Ogłoszenia płatne są przy zamowieniu.